

Pierwszy dzień w przedszkolu to trudny moment zarówno dla rodziców, jak i dla nauczycieli. Dla dziecka to przede wszystkim nowe miejsce i nowi koledzy, obca pani, która ustala nieznanemu mu zasady i dba o to, aby były przestrzegane. Dla rodziców to wielkie przeżycie, niepewność oraz lęk o własne, całkiem „doroste” już dziecko.

Ewa Zielińska, Katarzyna Wróbel

Idziemy do przedszkola

wskazówki i porady dla rodziców

Każda zmiana w życiu wywołuje niepokój i może być źródłem frustracji, a nawet stresu. Przecież w życiu każdego z nas takich sytuacji będzie dużo i będą się one od czasu do czasu powtarzały, np. pójście do szkoły lub zmiana szkoły, a potem podjęcie pierwszej pracy lub jej zmiana itd.

Rodzice powinni też wiedzieć, że zapewnienia dziecka: *Ja chcę do przedszkola, Chcę do dzieci*, mogą ulec radykalnej zmianie w momencie przekroczenia progu placówki. Dzieci przez pierwsze dni, a nawet tygodnie, płaczą, trzymają się kurczowo rodziców i głośno protestują: *Nie chcę, Nie zostawiaj mnie, Zabierz mnie do pracy, Ja chcę do domu*. Spotyka się rodziców, którzy ulegają tym rozpaczliwym błaganiom i zabierają dziecko z przedszkola. Tłumaczą się sami przed sobą i przed dyrektorką przedszkola: *Ono jest jeszcze takie małe, słabe emocjonalnie i bardzo wrażliwe*. Zabierają więc dziecko z przedszkola i obiecują, że spróbują jeszcze raz, ale później (np. za rok), kiedy dziecko będzie bardziej odporne.

Drodzy rodzice!

Wiemy, że to jest trudne, i doskonale rozumiemy wasz niepokój. Jednak nie ulegajcie dziecku, nie zabierajcie do domu nawet wtedy, gdy błaga, płacze. Nie cofajcie raz podjętej decyzji. Takie sytuacje będą się powtarzały, a dziecko jest mądre i będzie wykorzystywać waszą słabość. Oczywiście ze szkodą dla was, ale też i dla niego. Do tego typu sytuacji musimy przygotować zarówno siebie, jak i dzieci. Wtedy łatwiej przeżyjemy ten trudny dla wszystkich okres.

Sprawdzone rady i wskazówki

1 Raz podjęta decyzja powinna być konsekwentnie realizowana. Rodzice muszą być przekonani, że pójście dziecka do przedszkola jest decyzją najlepszą zarówno dla nich, jak i niego. Nie mogą w obecności dziecka rozważać, które przedszkole jest dobre, a które złe, lub w którym jest dobra pani, a w którym zła. Jeżeli chcemy, aby dziecko przyjęło naszą decyzję z ufnością, bezwzględnie nie możemy okazać mu naszego wahania i wątpliwości. Nie należy też pytać dziecka trzy-, a nawet czteroletniego: *Chcesz chodzić do przedszkola? Chcesz się bawić z dziećmi w przedszkolu? Co zrobicie, gdy dziecko powie, że nie chce?* Takich pytań się małym dzieciom nie zadaje. Przecież to nie ono, tylko my, dorośli, decydujemy o tym, co jest dla niego dobre. Na pewno trzeba dziecko oswoić z myślą pójścia do przedszkola i cierpliwie tłumaczyć: *Mama chodzi do pracy. Tatuś też chodzi do pracy. Siostra chodzi do szkoły, a brat do żłobka. W domu nikogo nie ma i dlatego ty musisz chodzić do przedszkola.*

2 Nastaw dziecko pozytywnie. Opowiadając dziecku o przedszkolu, mów tylko pozytywnie (szczególnie akcentując słowo „przedszkole”), np.: *W przedszkolu jest dużo dzieci, które się bawią kolorowymi zabawkami. Pani ogląda z dziećmi książeczki, czyta wierszyki, buduje z klocków wieże i garaże dla samochodów. W przedszkolu jest bardzo wesoło i przyjemnie, dlatego wszystkie dzieci lubią chodzić do przedszkola i ty też tam będziesz chodził.* Dobrze jest też powiedzieć dziecku, kto będzie je zaprowadzał do przedszkola, a kto odbierał. Ważne, by zawsze trzymać się ustalonego porządku. Zdarza się też tak, że rodzice nie radząc sobie z dziećmi w różnych sytuacjach, straszą przedszkolem i nauczycielką, mówiąc: *Nie chcesz, to nie jedz, jak pójdziesz do przedszkola, to ona cię wszystkiego nauczy – jedzenia też. Zobaczysz, jak pójdziesz do przedszkola, to migiem będziesz sprzątał zabawki i nikt ci nie pomoże. Już niedługo, jak pójdziesz do przedszkola, pani nauczy cię posłuszeństwa* itd. Tego typu uwagi skutecznie zniechęcają dzieci do nauczycielki i do przedszkola. Niepotrzebnie wywołują dodatkowy stres utrudniający pierwsze kontakty z nauczycielką i nasilają

niepokój w pierwszych dniach pobytu w przedszkolu.

3 Naucz dziecko samodzielności. Pierwsze dni pobytu dziecka w przedszkolu to duży stres, który narasta w przypadku gdy dziecko jest mało samodzielne. Dziecko odczuwa wówczas niepokój: *Czy pani tak jak mama wytrze pupę? Czy podciągnie majtki? Czy nakarmi? Czy ubierze w szatni?* itd. Aby ten stres choć trochę zminimalizować, należy wcześniej zadbać, by dziecko (na miarę swoich możliwości) radziło sobie w takich sytuacjach jak: zgłaszanie potrzeb fizjologicznych, samoobsługa w toalecie (wycieranie pupy, podciąganie majtek, spuszczenie wody), ubieranie się i rozbieranie w sali (szatni), a także siedzenie podczas posiłku przy stole, trzymanie łyżki i jedzenie. Te czynności są do opanowania przez małe dziecko, o ile tylko pozwoli mu się je w domu wykonywać samodzielnie.

Dlatego w pierwszych dniach pobytu dziecka w przedszkolu należy zadbać o wygodne ubranie (nie za ciasne), nie wymagające zapinania guzików, pasków przy spodniach, zasuwania suwaków, sznurowania butów. Dobrze byłoby razem z dzieckiem wybrać rzeczy, które po raz pierwszy zabierze ze sobą do przedszkola (pidżama, kaptcie), a także ulubioną maskotkę, która pomoże mu przetrwać ten trudny czas.

4 Nie wprowadzaj atmosfery pośpiechu, tylko czule, ale stanowczo pożegnaj się z dzieckiem. Nie jest wskazane przyprowadzanie dziecka do przedszkola w ostatniej chwili, gdyż pośpiech podczas rozbierania i znicierpliwienia temu towarzyszące wprowadzają dziecko w stan niepokoju i pobudzenia. Spiesząc się, nie mamy czasu na uśmiech ani na pochwałę. Sami wtedy rozbieramy dziecko, układamy ubranka w szafce, a potem dziwimy się i narzekamy, że dzieci samodzielnie nie podejmują takich działań. Zachowując się w ten sposób, skutecznie je do tego zniechęcamy. Pożegnanie z dzieckiem powinno być czule, ale krótkie. Nie należy pytać: *Czy może już iść?*, ani ponaślać: *Szybciej się rozbieraj, bo zaraz idę.* Małe dziecko nie ma poczucia czasu, dlatego zapewnienia typu: *Zaraz po ciebie przyjdę... Tylko chwilkę tu pobędziesz i zaraz wrócę... Idę do sklepu, żeby ci coś kupić...* nie mają dla niego żadne-

go znaczenia. Zdecydowanie lepiej jest powiedzieć: *Przyjdę po ciebie po leżakowaniu... Jak zjesz podwieczorek, będę na ciebie czekała w szatni...* Takie informacje są dla dziecka zrozumiałe, bo wie, że jak zje obiad, wstanie z leżaka, to mama będzie na niego czekała. Bardzo ważne jest dotrzymywanie słowa. Daje ono dzieciom poczucie bezpieczeństwa i zarazem pewność, że rodzic przyjdzie. Dzieci o zachwianym poczuciu bezpieczeństwa w dramatyczny sposób rozstają się z najbliższymi, a ich rozpacz trwa dłużej.

5 Poświęć dziecku więcej czasu niż zwykle. Pierwsze dni pobytu dziecka w przedszkolu to trudny okres dla rodziców i dzieci. Dlatego szczególnie w tym czasie należy okazać dziecku więcej zainteresowania niż zwykle. Trzymając na kolanach, zapytać: *Co robiłaś dzisiaj w przedszkolu? Z kim się bawiłaś? Jak ma na imię twój nowy kolega?* Nie należy natomiast zadawać pytań typu: *Co dzisiaj jadłaś na obiad? Zjadłaś wszystką, co pani ci nałożyła? Czy pani cię karmiła? Dlaczego wszystkiego nie zjadłaś?* itd. Odpowiedzi na te pytania są ważne, ale tylko dla rodziców, nie dla dziecka. Dlatego proszę się nie dziwić, że ono nie potrafi na nie odpowiedzieć. Na te pytania rzetelnie odpowie nauczycielka. W rozmowie z dzieckiem należy położyć nacisk na jego samopoczucie w przedszkolu, relacje z kolegami, podejmowane zabawy oraz na zaradność życiową. W tym trudnym czasie należy mu okazywać w szczególności sposób zainteresowanie, miłość, czułość. Częściej niż zwykle przytulać, wyrażać zadowolenie z najdrobniejszych osiągnięć, ale nie nagradzać, kupując kolejną zabawkę.

6 Pluszowa zabawka pomoże przetrwać trudny czas. Dziecku łatwiej będzie przeżyć rozstanie z rodzicem i chętniej wejdzie do sali zabaw, trzymając pod pachą swojego pluszaka. Każde dziecko ma w domu swoją ukochaną pluszową zabawkę – pluszowego misia, sfatygowanego koziołka, czarno-białego pieska. Zabawka będzie mu przypominała dom rodzinny. Należy jednak pamiętać, żeby nie wsuwać do kieszonki dziecka malutkiej zabaweczki, którą łatwo zgubić, np. z jajka niespodzianki, bo to wywoła nową falę rozpacz. Do przedszkola nie należy również przynosić zabawek bardzo

atrakcyjnych i drogie. Nauczycielka skupia swoją uwagę przede wszystkim na dzieciach i nie może pilnować zabawek. Jeżeli w sali pojawia się jedna nowa atrakcyjna zabawka, wszystkie dzieci chcą się nią bawić w tym samym czasie. Rodzą się konflikty, a małym dzieciom trudno zrozumieć słowa: *Poczekaj... Za chwilę... Jak Kasia skończy zabawę, to wtedy ty się pobawisz...*

7 Przyzwyczajaj dziecko do przedszkola stopniowo. Małe dzieci szybko się męczą z powodu nadmiaru wrażeń i hałasu. Dlatego należy je przyzwyczajając do przedszkola poprzez stopniowe wydłużanie czasu pobytu. Jednak trzeba pamiętać o tym, że nadejdzie taki dzień, w którym dziecko będzie musiało zostać dłużej, przebrać się w pidżamkę, położyć się po raz pierwszy na leżaku. W związku z tym dzieci będą protestowały i płaczem wyrażały sprzeciw, a nawet bunt.

8 Nauczyciel zna twoje dziecko – rozmawiaj z nim i ufaj mu. Dzieci po powrocie z przedszkola najczęściej opowiadają o różnych wydarzeniach, które miały miejsce w przedszkolu. Słuchaj wszystkiego z uwagą, ale nie komentuj, nie pouczaj. Porozmawiaj z nauczycielką, jeżeli pewne fakty i zdarzenia budzą twoje wątpliwości, wydają ci się niewiarygodne albo cię cieszą. Niektóre dzieci mają wybujałą wyobraźnię i rozbudzoną fantazję. Dlatego weź poprawkę na to, co dziecko opowiada. Na pewno nie kłamie, ale w razie wątpliwości skonfrontuj to, co wiesz, z nauczycielką. Ona udzieli ci rzetelnej informacji o twoim dziecku, jego rozwoju, postępach, kłopotach edukacyjnych i zachowaniu. Pomocze w ustaleniu przyczyn, podpowie, jak im zaradzić, a potem wspólnie ustalicie jednolity sposób postępowania. Tylko współpraca z nauczycielką, oparta na wzajemnym zaufaniu, przyniesie oczekiwane rezultaty.

***

Zarówno dorosłym, jak i dzieciom trudno przystosować się do nowej sytuacji i nowych warunków. Mamy nadzieję, że te rady i wskazówki będą pomocne w przetrwaniu tego trudnego dla wszystkich czasu. ■

Katarzyna Wróbel – nauczyciel dyplomowany, dyrektor Przedszkola Publicznego nr 11 w Policach, doradca metodyczny wychowania przedszkolnego gminy Police, ukończyła Studium Wychowania Przedszkolnego w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński na wydziale pedagogiki wczesnoszkolnej, zarządzania oświatą oraz prawa administracyjnego. Wieloletni edukator działający na rzecz nauczycieli gminy Police, za swoją działalność została nagrodzona m.in. nagrodą M. Weryho-Radziwiłłowicz.

Ewa Zielińska – wieloletnia nauczycielka wychowania przedszkolnego. Współautorka programów edukacyjnych, publikacji dla nauczycieli artykułów dla rodziców. Wspólnie z prof. Edytą Gruszczyk-Kolczyńską prowadzi badania nad metodami lepszej efektywności procesu wychowania i kształcenia dzieci w warunkach przedszkola. Jej działalność przyczyniła się do zmiany rzeczywistości przedszkolnej w zakresie wspomagania rozwoju umysłowego dzieci, zwłaszcza edukacji matematycznej.

ZADBAJ O DOBRY WIZERUNEK SWOJEGO PRZEDSZKOLA

W przedszkolach w całej Polsce rozpoczynają się dni otwarte, podczas których rodzice mają możliwość zapoznania się z ofertą placówki. Aby proces adaptacji przebiegał sprawnie, rodzice wraz z pracownikami przedszkola powinni ze sobą ściśle współpracować. Idealnym narzędziem ukazującym dziecku magiczny świat przedszkola jest książeczka „BĘDĘ PRZEDSZKOLAKIEM” Reginy Dąbrowskiej, stanowiąca doskonałą pomoc dydaktyczną dla nauczycieli, rodziców oraz opiekunów.

Dzięki BĘDĘ PRZEDSZKOLAKIEM dowiesz się:

- W jaki sposób rodzice mogą pomóc nauczycielom, którzy obejmą opiekę nad nowym przedszkolakiem?
- Jak przygotować malucha, by potraktował ten przełom jak wspaniałą zabawę?
- Na co powinni przygotować się rodzice podczas pierwszych dni dziecka w przedszkolu?

Książka w przystępny i obrazowy sposób przedstawia typowe sytuacje, które dziecko napotka w każdej placówce przedszkolnej. Czytanie dziecku tej książki zminimalizuje stres związany z rozpoczęciem edukacji przedszkolnej.

Cena promocyjna dla przedszkoli wynosi 5,49 zł/szt. z VAT (przy zakupie powyżej 20 egzemplarzy) + 15 zł koszty wysyłki. Przy zakupie minimum 50 egzemplarzy koszty wysyłki pokrywa sprzedawca.

Zamówienia:

sklep@blizejedukacji.pl

tel. 12 257 43 35, kom. 663 88 66 88

www.BlizejEdukacji.pl

Wydawca: Centrum Edukacyjne BLIŻEJ PRZEDSZKOLA
Format 20 x 20 cm. Objętość 28 stron.

**Książeczka może być rozdawana
lub sprzedawana podczas
dni otwartych Twojego przedszkola!**